

त्रिवेणी गाउँपालिका नीति तथा कार्यक्रम, २०७६

पृष्ठभूमि

- संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालको संविधान मार्फत सिंहदरबार केन्द्रित जनताको अधिकार जनताकै घरदैलोमा पुर्याई आफ्नो भाग्य आफै फैसला गर्ने अधिकार सहित यहाँसम्म पुर्याउनु हुने जनयुद्ध र जनआन्दोलका महान सहिद प्रति हार्दिक श्रद्धान्जली तथा घाइते अपाङ्गहरु प्रति उच्च सम्मान प्रकट गर्दै यस तेस्रो वर्षे गाउँसभामा उपस्थित हुनु भएका सम्पूर्ण सदस्य ज्यूहरुमा अभिवादन गर्न चाहन्छु । उपस्थित आमन्त्रित अथिति गनहरू, पत्रकार सुरक्षाकर्मी, विभिन्न संघसऱ्थाका प्रतिनिधि, कर्मचारी लगायत सम्पुर्ण त्रिवेणीवासी आमाबुवा दाजुभाइ तथा दिदिबहिनीहरुमा हार्दिक स्वागत तथा सम्मान व्यक्त गर्न चाहान्छु ।
- देशमा भएको जनयुद्ध र जनआन्दोलनले गर्दा ठूला राजनीतिक परिवर्तन पछि विगतको सामन्ती केन्द्रिकृत राज्य यन्त्रको संस्कार र जनताले परिवर्तनको लागि गरेका विविध आन्दोलनको कारण उत्पिडित, अपहेलित, निमुखा र सिमान्तकृत वर्गको राजनैतिक चेतना स्वतःस्फुर्तरूपमा जागृत भएको छ । राजनैतिक जागरणको साथ साथै जनताका इच्छा, आकांक्षा र चाहनाहरू पनि निरन्तर रूपमा उल्लै गइरहेका छन् । राज्यको सीमित स्रोत र साधनको समुचित उपयोगबाट निरन्तर अगाडी बढ्दै विकासका आकांक्षाहरू पूरा गर्नु र विकासको मूल प्रवाहमा आउन नसकेका वर्गलाई विकास क्रियाकलापमा संलग्न गराई सन्तुलित विकास मार्फत स्थानियतहको स्थापना र चुनावपछी गणतान्त्रिक स्थानिय सरकार प्राप्तिको अनुभुति नागरिकलाई गराउनु नै त्रिवेणी गाउँपालिकाको प्रमुख जिम्मेवारी हो ।
- विकास क्रियाकलापलाई जनताका पक्षमा योजनावद्धरूपमा संचालन गर्ने मार्ग निर्देशनको रूपमा नेपालको संविधान २०७२ को अनुसूचि द मा उल्लेखित स्थानिय तहले प्रयोग गर्ने २२ वटा विषयगत अधिकारहरूको सूचिमा व्यवस्था भए बमोजिम, गाउँपालिकाको कार्य जिम्मेवारी नेपालको संविधान, नेपाल सरकारबाट स्वीकृत कार्याविस्तृतिकरण प्रतिवेदन र (मन्त्रिपरिषद) प्रचलित कानून बमोजिम कार्यान्वयमा ल्याउन आवश्यकछ । वर्तमान परिवर्तित सन्दर्भमा जनताबाट उठाइएका र अपेक्षा गरिएका कतिपय माग र आवश्यकताहरूको यथोचित संवोधन हुन नसकेको अवस्था विद्यमान छ । कार्यान्वयनमा ल्याइएका उपरोक्त योजनाहरूको समीक्षा, विश्लेषण र नयाँ मागलाई संवोधन गरी नयाँ योजनाको तर्जुमा गर्न आवश्यक भएको छ र सोका

लागी गाउँपालिकाको संस्थागत संरचना मन वचन र कर्मका साथ क्रियाशिल रहेको कुरा सगर्व निवेदन गर्न चाहान्छु ।

- उपरोक्त पृष्ठभूमिमा साविक दिघकालिन महत्वका योजनाहरूलाई कायम राख्दै वर्तमान परिवर्तित सन्दर्भमा जनताबाट उठाइएका विकासका न्युनतम कार्य, अधिकतम कार्य, सर्वोत्तम कार्यको आकांक्षाहरूलाई पनि यथोचित रूपमा संवोधन गर्ने तर्फ यो नीति तथा कार्यक्रम परिलक्षित रहेको छ । हाम्रा विभिन्न समयका नागरीक भेटघाट, भूगोल र समयको माग तथा विभिन्न राजनैतिक दल लगायत क्षेत्रगत सरोकारवालासँगको अन्तरक्रिया र छलफलको सारको रूपमा आम सहमतिको साझा दस्तावेज त्रिवेणी गाउँपालिका नीति तथा कार्यक्रम, २०७६ यहाँहरूको माझमा प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

उद्देश्य र लक्ष्य

- त्रिवेणी गाउँपालिकालाई आर्थिक, सामाजिक र भौतिक पूर्वाधारका दृष्टिले सम्बूद्ध तुल्याउन एकिकृत विकास गुरुयोजना कार्यक्रम द्वारा आगामी ३ वर्ष भित्र नयाँ नेपाल निर्माण अभियानको नमूना त्रिवेणी गाउँपालिकाको रूपमा विकास गर्ने ।
- आर्थिक, सामाजिक र सांस्कृतिक क्षेत्रको विकासलाई एकिकृत रूपमा सञ्चालन गरी जनताको आर्थिक, सामाजिक एवं सांस्कृतिक जीवनलाई समुन्नत पार्ने ।
- सामाजिक र सांस्कृतिक रूपान्तरण मार्फत सभ्य जनशक्ति तथा संस्कारयुक्त सामाजिक प्रणालीको निर्माण गर्ने ।

२०७५।०७६ को समिक्षा

८५.४९ वर्ग कि.मि. क्षेत्रफलमा फैलिएको त्रिवेणी गाउँपालिका गठन भए पश्चात सामाजिक, सांस्कृतिक, आर्थिक तथा वातावरणीय दृश्टिकोणले व्यवस्थित गाउँपालिका को रूपमा विकास गर्ने प्रयासहरु भईरहेका छन् । सोहि अनुरूप आर्थिक वर्ष ०७५।०७६ मा विकास निर्माण र सो को उपयोग, सामाजिक सांस्कृतिक जागरण तथा व्यवस्थापन, श्रोतहरूको पहिचान तथा संकलन र परिचालन मार्फत सम्बग व्यवस्थापनलाई अझ बढि व्यवस्थित तुल्याउने धेयका साथ तपशिल बमोजिम कार्य गरियो ।

१. विकास निर्माण

१९ लाख ३७ हजार खर्चमा हालसम्म ८० किमि सडक बाटोको डिपिआर सम्पन्न भएको छ भने २२ वटा सडकलाई त्रिवेणी गाउँपालिका क बर्गको सडकमा सूचिकृत गरी डिपिआर हुन

बाँकि सडकलाइ प्राथमिकताका आधारमा क्रमागत रूपमा डिपिआर गर्ने गरी यो बर्षको योजनामा राखिएको छ । गत आवमा ६३ लाख ८५ हजारमा करिव १० किमि सडक निर्माण तथा ५७ लाख ३० हजार खर्च गरी ९७ किमि सडक सरसफाइ सम्पन्न गरीएको छ । करिव २ करोड २४ लाख खर्च गरी साढे १३ किमि सडक स्तरोन्नती सम्पन्न भएको छ भने ५ लाख ५० हजार खर्च गरी ६ । ०९ किमि गोरेटो बाटो निर्माण भएको छ । यसरी मर्मत सम्भार तथा निर्माण सहित करिव ५२ वटा सडक निर्माण सम्पन्न गरीएको छ ।

खानेपानी तर्फ ६४ लाख ६१ हजार खर्च गरी ४७ वटा खानेपानी आयोजनाहरूको निर्माण तथा मर्मत सम्पन्न भएको छ । सिचाइ तर्फ ५ वटा साना सिचाइ संरचना सम्बन्धि कार्य सम्पन्न भएको छ जसका लागी ६ लाख ६० हजार खर्च भएको छ ।

विद्यालय तथा अन्य खेलमैदान र घेराबारका लागि १० लाख खर्च गरी २१ वटा घेराबार तथा भवन निर्माण कार्य सम्बन्धित सरोकारवालाको सक्रियतामा सम्पन्न भएको छ ।

जलबायु परिवर्तनका असरसँग अनुकूलित हुन र पानी संरक्षणलाइ बढावा दिन करिव साढे दुइ लाखको खर्चमा ४ वटा हिउ पोखरी निर्माण सम्पन्न भएका छन् ।

विद्यालय भवन तथा सौचालय निर्माण तर्फ १ करोड ९२ लाख ५२ हजार ५ सय खर्च गरी ११ वटा विद्यालय भवन तथा ३ वटा सौचालय निर्माण सम्पन्न भएका छन् ।

जलबिद्युत तर्फ १ वटा भवनका लागी ५ लाख म्याचिड तथा पावर हाउस पर्खाल निर्माणका लागी ७ लाख १५ हजार खर्च गरीएको छ ।

देशैभरी प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम कार्यन्वयनको विश्वसनियतामा शंका गरीरहेको परिप्रेक्षमा सो कार्यक्रमलाइ सकदो विश्वसनिय तुल्याउने प्रयत्न गरीएको छ । जसमा ७ वटा अत्यावश्यकिय आयोजनाहरू सम्पन्न गरी २८ लाख खर्च गरीएको छ भने सम्बन्धित फिल्डमै कर्मचारी खटाएर श्रमिकको हात हातमै ज्याला भुक्तानी गरीएको छ ।

झोलुङ्गे तथा ट्रस पुल तर्फ २ वटा नया तथा २ वटा म्याचिड गरी ४ वटा पुलको कार्य फर्झ्यौट गरीएको छ यसका लागी ४५ लाख खर्च जारी गरीएको छ । चालु बर्षमा कार्यारम्भ गर्ने गरी ४ वटा पुलको डिपिआर सम्पन्न भइ रकम समेत निकासा भैसकेको छ भने डिपिआरका लागी ३९ वटा पुलको छनौट भएको छ ।

प्रदेश सँगको सम्पुरक अनुदान तथा एकल लगानीमा महत्वपुर्ण खानेपानी आयोजनाहरू थारमारे राजकोट तथा कालाखोला भेरीपोखरा खानेपानी आयोजना निर्माण प्रक्रियामा छन् ।

प्रदेश, रेडक्स, आशा लगायत सँगको साझेदारीमा कालाखोला भेरीपोखरा, सिम्तारीखोला टोट्के, दोमिल्ला भानीपोले लगायत खानेपानी आयोजनाहरू निर्माणको चरणमा छन् ।

प्रदेश सरकारको बजेटबाट सम्पन्न ४ वटा कृषि सडक, २ वटा सिचाइ आयोजना, अदुवा प्रशोधन उद्योग, युद्ध संग्राहालय, पशु संकलन केन्द्र, अलैचि प्रशोधन केन्द्र, खेलकुद मैदान लगायत आयोजनाहरूमा महत्वपूर्ण सहजीकरण गरी कार्य सम्पन्न भएको छ ।

२. सामाजिक विकास

शिक्षा तर्फ गापास्तरबाट ९९ जना शिक्षक कर्मचारीको दरबन्दि सिर्जना गरी अधिकांश नियुक्ति कार्य सम्पन्न भएको छ । नमूना विद्यालय निर्माणको कार्य आरम्भ गरीएको छ । परिवार नियोजन लगायत स्वास्थ्य सेवाका लागी ४ जना रोभिङ अनमि तथा ३ जना अन्य अनमि बाट सेवा प्रदान गरीएको छ । यो सेवा विद्यमान स्वास्थ्य संस्थामा थप सेवा सुविधा हो । नियमित कामको सग सगै बर्थिङ सेन्टर थप, गाउँपालिका अस्पताल निर्माणको प्रारम्भिक थालनी लगायत कार्य भएका छन् ।

गापा स्तरमा प्रथम अध्यक्ष कप खेलकुद प्रतियोगिता सम्पन्न गरीयो भने सांस्कृतिक सम्मेलनको समेत सुरुवात गरीयो । गापालाई जातिय छुवाछुत मुक्त तथा सामाजिक सद्वावयुक्त गापा घोषणा समेत सम्पन्न गरीयो । जिल्लास्तरको बृहत सांस्कृतिक सम्मेलनमा त्रिवेणी गापा ले महत्वपूर्ण सहभागिता जनायो ।

सामाजिक समावेशिकरण र क्षमता विकास सम्बद्ध लक्षित वर्ग क्षेत्र केन्द्रित विभिन्न आयमूलक तथा अन्तरक्रियात्मक कार्यक्रम सम्पन्न भएका छन् । एकल महिलाहरूका लागी बाखा वितरण गरीएको छ । अपांग परिचय पत्र वितरण कार्यलाई प्रत्येक महिनाको ५ गते गर्ने गरी संस्थागत गरीएको छ ।

सामाजिक सुव्यवस्थाका निमित्त न्यायिक समितिलाई विभिन्न तालिम तथा स्रोतसाधन प्रदान गरी क्षमतावान र सक्रिय तुल्याइएको छ । न्याय सम्बन्धि कार्यमा रुकुम जिल्लाकै अब्बल सावित गराइएको छ । प्रत्येक वडामा मेलमिलाप केन्द्रको संरचना व्यवस्थित पारीएको छ ।

सामाजिक सुरक्षा लाभग्राही घर टोलमै कर्मचारी खटाइ लाभग्राहीहरूलाई जम्मा २ करोड ६५ लाख भत्ता वितरण गरीएको छ ।

३. राजस्व संकलन

चालु आवको यो अवधिमा करिब ५० लाख राजस्व संकलन गरीएको छ । यो वर्षको लक्ष्य ५० लाख भन्दा करिब १० लाख बढि राजस्व संकलन हुने लक्ष्य लिइएको छ । वजार तथा व्यवसाय केन्द्रित राजस्व संकलन कार्यलाई व्यवस्थित गर्न सकिएन आगामी वर्ष यसलाई प्राथमिकतामा राखिने छ ।

४. सुशासन तथा कार्यालय व्यवस्थापन

व्यवस्थित कार्यालय नहुदा सेवा प्रवाहमा समस्या उत्पन्न भैराखेको छ । गापाको लागी आवश्यक जग्गा खारानेटामा प्राप्ति गरिसकिएको छ । केन्द्र विवादका कारण भवन निर्माण केहि अन्यौल जस्तो देखिएता पनि अब समस्याको हल गरी चालु आव मा भवन निर्माणको योजना रहेको छ । कर्मचारीको संस्थागत क्षमताको अभाव समायोजन, परिक्षा लगायतका कारण उत्पन्न तरलता, कर्मचारी कर्मचारी बिच, जनप्रतिनिधि जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारी जनप्रतिनिधि बिचको समन्वयको अभाव आदी कारणले संस्थागत कार्यप्रणालीको एकिकरण हुन नसकदा समस्या भएको देखिन्छ । यो अवस्था सुधिरै गएको छ ।

सुशासन प्रवर्द्धनका लागी कर्मचारीहरुको समन्वयात्मक बैठकको थालनी गरीएको छ । सबै वडाहरुमा पुगेर टोल टोलका योजनाहरु संकलन गेरेर योजना बैड्को प्रारम्भिक मस्यौदा तयार गरी अन्तिम रूपमा लगिएछ ।

गापा भित्रका कार्यालय र योजनाहरुको नियमित अनुगमन समेत सम्पन्न गरी योजनाको प्राभावकारीतामा अभिवृद्धि ल्याउने कार्य सम्पन्न गरीएको छ ।

सुशासन प्रवर्द्धनका लागी रेडियो कार्यक्रम तथा विभिन्न अन्तरक्रिया सम्पन्न भएका छन् । चालु वर्षमा यसलाई अझ बढी बृहत तुल्याउने लक्ष्य लिइएको छ ।

सार्वजनिक पदाधिकारीलाई पुरष्कार र दण्डको माध्यमबाट राम्रो कार्यको प्रोत्साहन तथा नराम्रो कार्यको दुरुत्साहनको नीति अनुरूप यो वर्ष सबभन्दा बढि राजस्व संकलन गर्ने वडा कार्यालय र वडा अध्यक्ष तथा राम्रो कार्य गर्ने कर्मचारीलाई सम्मान गरीने कार्यक्रम छ ।

यो वर्ष कार्यालयको कार्यवातावरण, सार्वजनिक आचारसंहिता तथा जिम्मेवारी बाँडफाट र सोको मूल्यांकनलाई व्यवस्थित तुल्याउने लक्ष्य छ ।

५. खर्च तथा मौज्दात

गत आव ०७५। ७६ मा त्रिवेणी गापा बजेटको सिमा तथा अनुदान मापदण्डको परिधि भित्र कार्यन्वयनमा रहेका योजनाको आँकलन गर्दा करिब २८ करोड १७ लाख रूपैया खर्च हुने र करिब ५ करोड बैङ्ग मौज्दात रहने अनुमान गरीएको छ । यस वर्षको अनुदान, आन्तरीक आय तथा मौज्दातका आधारमा ४० करोड बजेटको प्रक्षेपण गरीएको छ ।

आजका दिनमा समावेशि प्रतिनिधित्व, सन्तुलित विकास, सहभागितामूलक प्रणाली तथा साझा योगदान विना केहि कुरा पनि सम्भव छैन । तर, समाजभित्र व्यक्तिको अराजकतालाई कसरी सुधार्ने, जनशक्तिलाई श्रम, सिप र उत्पादनमा कसरी जोड्ने, स्रोत साधन लाई सक्रिय तुल्याउदै कसरी सदुपयोग गर्ने भन्ने चुनौति र चिन्तन गर्नुपर्ने देखिन्छ । विचार मात्र पोख्रे होइन विकल्प पनि दिने बानीको विकास आवश्यक छ । आक्रोसको अभिव्यक्ति दिने तर आफ्नो पनि केहि योगदान रहन सक्ने कुराको नजर अन्दाज गर्ने प्रबृतिलाई निरुत्साहित गर्दै योजना कार्यान्वयन प्रति सहभागितामूलक अग्रसरता तथा समन्वयलाई बढावा दिई अगाडी बढन सबैमा अनुरोध गर्दछु ।

सभा सदस्य ज्यूहरु,
अब म क्षेत्रगत नीतिलाई प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहान्छु ।

सामाजिक विकास क्षेत्र

शिक्षा

- सामाजिक आर्थिक रूपान्तरणका लागी मानव संसाधनको विकास भन्ने सोचका साथ सबै बालबालिकाहरूलाई प्रारम्भिक बाल शिक्षाको अनुभव प्राप्त गराएर मात्र बिद्यालय कक्षामा भर्ना गर्ने नीति लिइनेछ । आधारभूत तहको शिक्षालाई अनिवार्य तथा निशुल्क र माध्यामिक तहको शिक्षालाई निशुल्क भन्ने संबैधानिक प्रावधानलाई पुर्ण रूपमा सुनिश्चित तुल्याउदै लगिनेछ भने शिक्षामा सिपमूलक, व्यवसायिक र समतामूलक पहुँचको विस्तार गरिनेछ ।
- स्थानिय सापेक्षतामा आधारीत मौलिक विशेषतायुक्त पाठ्यक्रमको विकास र कार्यान्वयन गरीनेछ ।
- बालबिकास केन्द्रमा कार्यरत सबै शिक्षिकाहरूको योगदान र भूमिकाको कदर गर्दै आगामी आर्थिक बष्दिखि लागु हुनेगरी सामाजिक न्यायमा आधारीत पारिश्रमिक व्यवस्था लागु गरीनेछ

जसले गर्दा कार्यरत जनशक्तिको मनोबलमा अभिवृद्धि हुन गइ शिक्षाको आधारस्तम्भ: बालविकास शिक्षण क्रियाकलाप मार्फत शैक्षिक उपलब्धिमा उल्लेखनिय सुधार आउने अपेक्षा लिइएको छ ।

- दलित, जेहेन्दार, अपाङ्ग, दुहुरा विद्यार्थीहरूलाई छात्रबृति तथा सम्पुर्ण विद्यार्थीका लागी दिवा खाजाको निमित्त आधार तयार गरिनेछ ।
- सामाजिक कुरितिलाई बहिष्कार गरौ, सामन्तबादी मनोविज्ञानलाई तिरष्कार गरौ भन्ने मुल भावनाका साथ पहुँचका आधारमा सिप विकास तथा पेशा व्यवसायको अवसर प्रदान गरीने संस्कारलाई पुर्ण रूपमा अन्त्य गरिनेछ । अवसरलाई पहुँचसँग जोड्ने कार्यलाई सामाजिक अपराधको रूपमा लिइनेछ भने यस्तो कार्यमा संलग्न जुनकुनै गतिबिधि कानुनको दृष्टिमा क्षम्य हुनेछैन ।
- गाभिएका वा बन्द गरेका विद्यालयको सम्पत्ति विवरण व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- पाठ्यपुस्तक आपुर्ति व्यवस्थापन, विद्यालय नक्सांकन, विद्यार्थी सिकाई उपलब्धीको परिक्षण जस्ता कार्यहरू शिक्षा मन्त्रालय, विभाग, समन्वय इकाई आदी निकायको समन्वयमा आवश्यक व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- त्रिवेणी गाउँपालिकाको सिम्रुतु क्षेत्र र पेउघा क्षेत्रको भुगोललाई समेटेर शैक्षिक विकास तथा उत्पादन केन्द्रको रूपमा विकास गरिनेछ । जसका लागी सिम्रुतु र पेउघा मान्टुरामा बहु प्राविधिक शिक्षा तथा उत्पादन विकास केन्द्रको लागी सम्भाव्यता अध्ययन गरी स्थापनाको पहल गरिनेछ ।
- त्रिवेणी गापालाई पूर्ण साक्षरता युक्त गापाका आधार तयार गरी घोषणा गरिनेछ । जसकालागी कसैलाई पनि शिक्षाको चेतना बाट बन्चित हुन दिइने छैन । नियमित शिक्षामा मात्र प्राथमिकता नदिई औपचारिक स्तरका विशेष शिक्षा र अनौपचारिक शिक्षा समेतमा लगानी गरिनेछ ।
- त्रिवेणी मावि सिम्रुतु र गापाको अर्को एकवटा विद्यालयलाई नमुना विद्यालयको रूपमा विकासका लागी सम्भाव्यता अध्ययन मार्फत कार्य थालनी गरीनेछ ।
- बालविकास केन्द्र सहित १ - ५ तहका विद्यार्थीका लागी पोशाक वितरण कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ । चालु आवका शिक्षा विकास तथा सुधार सम्बद्ध कार्यक्रम तथा लगानीलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- त्रिवेणी गाउँपालिका शिक्षामा प्रविधि कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्न नीतिगत रूपमै कार्यक्रम कार्यन्वयन सञ्चालन तथा व्यवस्थापन निर्देशिका, २०७६ जारी गरी सो कार्यक्रमसँग अन्तरसम्बन्धित पक्षहरू: जनशक्ति विकास तथा परिचालन, उपकरण व्यवस्थापन,

कार्यक्रम कार्यन्वयन, अनुगमन तथा प्रतिवेदन र परामर्श सेवा लाई एकद्वार प्रणाली मार्फत एकिकृत रूपमा परिचालन गर्ने वातावरण निर्माण गरीनेछ । परामर्शदाता कम्पनीको छनौट तथा परिचालनलाई बस्तुनिष्ट तुल्याउन कार्यसम्पादनका आधार र मुल्य निर्धारणलाई व्यवहारीक तुल्याइनेछ ।

- शिक्षण मेरो कर्म हो, शिक्षा विकास मेरो धर्म हो भन्ने आदर्श बाक्यलाई आत्मसाथ गर्दै शिक्षण पेशामा संलग्न जनशक्तिले शिक्षण क्रियाकलाप, शिक्षण समय र शिक्षण पेशामा प्रत्यक्ष असर पर्ने गरी कुनै संघ संस्थामा प्रतिनिधित्व गर्न, व्यापार व्यवसाय वा कम्पनी खोलन, मादक पदार्थ सेवन लगायत सामाजिक विकृतिजन्य क्रियाकलाप गर्न पूर्णतः रोक लगाइनेछ, भने सो कार्यलाई कानुन बमोजिम दण्डनिय तुल्याइनेछ । जसका लागि गाउपालिका स्तरबाट नियमित तथा प्रभावकारी अनुगमन प्रणालीको विकासका लागी स्थानिय तह सापेक्ष कानुनको तर्जुमा गरीनेछ ।
- शिक्षालाई समयानुकूल विकास गर्दै बढी भन्दा बढी व्यवहारीक, जीवनउपयोगी तुल्याउन सो क्षेत्रमा क्रियाशिल शिक्षक तथा अन्तर सम्बन्धीत व्यवस्थापन समिति तथा अभिभावकलाई तालिम को व्यवस्था गरिने छ । सो कार्यले शिक्षाका नविनतम आयामहरूलाई शिक्षण सिकाई क्रियाकलाप मार्फत विद्यार्थीको बहुआयामिक विकास गर्ने अपेक्षा लिईएको छ ।
- परिक्षा प्रणालीलाई परम्परागत मूल्यांकनमा मात्र सिमित नराखि विद्यार्थीमा रहेको अन्तरनिहित क्षमता र विषयवस्तु प्रतिको जागरूपता समेतलाई नविनतम रूपमा चेकजाच गरि मूल्यांकन गरिने पद्धतिको विकास गरिनेछ । केही सिकेर केही बुझेर वास्तविक उपलब्धि हासिल गरेर मात्र उर्तिण गर्ने पद्धतिको विकास गरिनेछ । कक्षा पार गर्ने कुरालाई प्रक्रियागत रूपमा मात्र लिने र परिक्षा सग असम्बन्धीत कार्य गर्ने शिक्षक, विद्यार्थी अभिभावक जो कसैलाई पनि कारवाहीको दायरामा ल्याइने छ । यसका निमित्त परिक्षाको समयमा मात्र नभई नियमित अनुगमनलाई व्यवस्थित गरिनेछ ।
- शिक्षाको चिन्ता तपाई लिनुस, शैक्षिक विकासको चासो हामी गछौं भन्ने आहानका साथ सबै विद्यालयका प्रधानाध्यापकहरूलाई बाह्य पहुँच र सम्बन्ध निर्माणमा भन्दा आन्तरीक रूपमा कुशल व्यवस्थापक तथा उत्प्रेरित परिचालकको रूपमा विकास गरीनेछ जसका लागी गापा अध्यक्षको नेतृत्वमा, गापा उपाध्यक्ष, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, सामाजिक विकास समिति संयोजक र शिक्षा अधिकृत सम्मिलित, विद्यालय प्रधानाध्यापकको संगठन व्यवहार तथा संस्थागत नेतृत्व क्षमता विश्लेषण इकाई गठन गरीनेछ । जसले मासिक रूपमा प्रअहरुको

संगठन व्यवहार सम्बद्ध बहुआयामिक पक्षको विश्लेषण गरी संगठनका लागी वास्तविक नेतृत्वको पहिचान र कार्यन्वयन गरिनेछ ।

- विद्यालय व्यवस्थापन समितिलाई नियमित रूपमा विद्यालयको समस्या, विकास र व्यवस्थापनमा केन्द्रित तुल्याउन सामुदायिक क्षेत्रमा क्रियाशिल र प्रतिबद्ध व्यक्ति, कानुनको परिधिभित्र गठित व्यवस्थापन समिति, दोहोरो जिम्मेवारी नभएको नेतृत्व भन्ने तथ्यलाई अभियानात्मक रूपमा लागु गरिनेछ । जसले गर्दा व्यवस्थापन समितिको नेतृत्वबाट सम्बन्धित क्षेत्रको योगदान, विकास र व्यवस्थापनमा सारभूत समय र ध्यान पुग्ने विश्वास लिइएको छ ।
- शैक्षिक पक्ष तथा शिक्षा क्षेत्र लाई व्यवस्थित तुल्याउन गाउँपालिका स्तरबाट प्रभावकारी अनुगमन गरिनेछ, जसलाई पुरस्कार र दण्ड सग आवद्ध गरि वास्तविक कामको वास्तविक मूल्यांकन गरिनेछ ।
- अनुदान शिक्षकलाई गाउँपालिका शिक्षक दरबन्दीमा रूपान्तर गरि तलब समायोजन गरिनेछ र गाउँपालिका भित्रका विद्यालयहरूमा स्थायी, राहत, गाउँपालिका दरबन्दी बाहेक कुनैपनि किसिमका शिक्षकहरू राखिने छैन ।

स्वास्थ्य

- स्वस्थ, उत्पादनशिल, जिम्मेवार र सुखि नागरीक भन्ने तथ्यलाई त्रिवेणी गाउँपालिकाको सामाजिक पहिचानकै रूपमा विकास गरिनेछ । जसका लागी गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा, स्वास्थ्यकर्मी तथा स्वास्थ्य केन्द्रसम्म सहज पहुँच, स्वास्थ्य सेवाको सन्तुलित विकास र उत्तरदायी संयन्त्रको निर्माण गरिनेछ ।
- स्वस्थ जीवनशैली र उपचार पद्धती मार्फत निरोगी समाजको निर्माण गरीनेछ । रोग नियन्त्रण कार्यलाई प्रभावकारी तुल्याउन प्रवर्धनात्मक, प्रतिकारात्मक, उपचारात्मक र पुनर्स्थानात्मक उपचार कार्यका लागी आधारभूत देखि विशिष्टिकृत स्वास्थ्य सेवाको दिगो सोच सहित एलोप्याथिक चिकित्सा पद्धतीमा मात्र निर्भर नभइ मानव जीवन, व्यवहार र विकास सँग सम्बन्धित वैकल्पिक चिकित्सा पद्धतीहरू: आयुर्वेद चिकित्सा पद्धती, प्राकृतिक चिकित्सा पद्धती लगायतको योजनाबद्ध विकास र विस्तार गरिनेछ ।
- मानव जीवन पथको अवधारणा अनुरूप सबै उमेर समूहका नागरीकहरूको स्वास्थ्य आवश्यकतालाई ध्यान दिएर मातृ तथा बालस्वास्थ्य, किशोरकिशोरी मैत्री यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य, परीवार नियोजन, दीर्घ रोगी, एचआईभी लगायतका क्षेत्रमा प्राथमिकताका साथ स्वास्थ्य सम्बन्धि कार्यक्रम कार्ययोजना लागु गरीनेछ ।

- संघिय सरकारको नीति अनुरूप प्रत्येक वडामा स्थापना गर्ने भनिएको सामुदायिक स्वास्थ्य इकाइ स्थापनाका लागी सघन पहलकदमीको थालनी गरीनेछ भने हाल कायम रहेका साविक गाविस अन्तर्गतका स्वास्थ्य चौकिहरुको स्तरोन्नती गरीनेछ । जस अन्तर्गत सिम्रुतु स्वास्थ्य चौकिलाई ल्याव, बर्थिङ सेन्टर र फार्मेसी सेवा सहितको व्यवस्थित स्वास्थ्य चौकिको रूपमा निर्माण तथा स्तरोन्नती गरीनेछ, मुरु स्वास्थ्य चौकि बर्थिङ सेन्टर व्यवस्थापनका लागी साविक गाविस भवनलाई थप मर्मत तथा निर्माण गरी प्रयोगमा ल्याइनेछ, पेउघा स्वास्थ्य चौकि भएको स्थानमा स्वास्थ्य चौकिको नाममा जग्गा नभएकाले पेउघा वडा कार्यालय भएको स्थानमा जग्गा उपलब्ध हुन सक्ने आधार प्राप्त भएका कारण सो स्थानमा स्वास्थ्य चौकि स्थापनाका लागी पहल गरीनेछ ।
- त्रिवेणी गापाको खारानेटामा विशेषज्ञ सेवा सहितको १५ बेड क्षमताको अस्पताल स्थापनाका लागी पहल गरीनेछ भने पेउघा मान्दुरामा भएको स्वास्थ्य चौकि भवनलाई बर्थिङ सेन्टर सहितको व्यवस्थित स्वास्थ्य केन्द्रको रूपमा स्थापना तथा विकास गरीनेछ । खारा स्वास्थ्य चौकिको भवन निर्माण भइ हस्तान्तरणको अन्तिम चरणमा रहेकाले थप व्यवस्थापनका लागी पहल गरीनेछ । त्रिवेणी गाउपालिकाका सबै गाउँघर क्लिनिक भवनलाई एक वडा एक स्वास्थ्य चौकिको अवधारणा अनुसार सञ्चालन गरीनेछ ।
- सबै स्वास्थ्य चौकि तथा गाउँघर क्लिकहरुमा आवश्यक औषधी, बिरामी बोक्ने स्ट्रेचर, तौल मेसिन, सामान्य चेकजाँचका उपकरणहरुको व्यवस्थापन तथा सिम्रुतुमा तयारी अवस्थामा रहने गरी एक वटा एम्बुलेन्सको व्यवस्थापन यसै वर्ष गरीनेछ ।
- परम्परागत उपचार पद्धतीमा संलग्न जनशक्तीहरु जस्तै बैद्य, धार्मीज्ञाकी, झारफुक, माता, जैसी, प्रभु आदीको तथ्यांक संकलन गरी बैज्ञानिक तथ्यमा आधारीत उपचार पद्धती सम्बन्धि अनुशिक्षण कार्यशाला मार्फत अनुभवको उपयोग तथा विकृतिको अन्त्य गर्ने कार्यको थालनी गरीनेछ । तर सो परम्परागत उपचार पद्धति मानविय भेदभाव र कुरितिसँग जोडिन आएमा कानुन बमोजिम कडा कारबाही गर्ने नीति लगिनेछ ।
- नेपाल सरकार लगायत निकायसँग सहकार्य गरी स्वास्थ्य विमा, बहुक्षेत्रिय पोषण लगायत मातृ तथा बालस्वास्थ्य सम्बद्ध कार्यक्रमहरुलाई विगतको अनुभवबाट पाठ सिक्दै प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गरीनेछ ।
- स्वास्थ्य सँग सम्बन्धित तथ्यांकको संकलन र प्रतिवेदनलाई वास्तविकतामा आधारीत तुल्याउने र सामयिक अद्यावधिक कार्यलाई व्यवस्थित तुल्याइनेछ ।

- सरुवा तथा महामारी जन्य रोग नियन्त्रणका लागी अग्रसरीतामा आधारित स्वास्थ्यकर्मी क्रियाशिलता तथा नागरीक चेतना विकास सम्बद्ध कार्यक्रमलाई अभियानात्मक रूपमा अगाडी बढाउदै लगिनेछ ।
- उत्पादन र सम्बृद्धिका लागी युवा जनशक्ति र युवा जनशक्तिका लागी मातृ स्वास्थ्य भन्ने तथ्यलाई आत्मसाथ गर्दै मातृ तथा गर्भवती स्वास्थ्य तथा सुरक्षामा विशेष कार्यक्रम र योजना ल्याइनेछ । बालबिवाह नै योग्य जनशक्ति निर्माण तथा सक्षम समाजको बाधक भएकाले बालबिवाह अन्त्यका लागी अभियानकै रूपमा कार्यक्रम सञ्चालन गरीनेछ ।
- स्वास्थ्य आमा समूह तथा महिला स्वंसेविकाहरूलाई खाजा खर्चको व्यवस्था गरीनेछ ।

खानेपानी तथा सरसफाई

- स्वच्छ, सुरक्षित, सर्वसुलभ र दिगो खानेपानी योजना निर्माण तथा सरसफाई सेवामा आम नागरीकको पहुँच स्थापित गरीनेछ ।
- मानव मलमुत्र तथा फोहोर पानी व्यवस्थापन गरी मानव तथा वातावरणिय स्वच्छता कायम गराउन आयोजनाहरू समयमै सम्पन्न गर्ने तथा व्यवस्थित रूपमा दिगो आयोजना निर्माणमा जोड दिइनेछ ।
- अत्यावश्यकिय खानेपानी आयोजनाको पहिचान गरि प्राथमिकताका आधारमा विभिन्न साभेदार निकायहरूसँगको सहलगानि मार्फत निर्माण सुनिश्चितता प्रदान गरीनेछ ।
- खानेपानी आयोजनामा फोहोर पानीको उत्सर्जन र दुरुपयोग न्यूनिकरण गर्दै उत्पादित फोहोर पानीको व्यवस्थापन गरी लाभ प्राप्त गर्ने गरी व्यवस्थापन योजना लागु गरीनेछ ।
- खानेपानी सरसफाई आयोजनाहरूलाई जलवायू अनुकूलन, विपद जोखिम न्यनिकरण र दिगोपना कायम हुनेगरी निर्माण तथा जनचेतना अभिवृद्धि गरीनेछ ।
- एक घर एक धारा निर्माण कार्यलाई अभियानको रूपमा निरन्तरता दिईनेछ । भएका जति पानीका स्रोतहरू सुकाएर गाउँमा ल्याउने प्रवृत्तिलाई वैकल्पिक उपाय मार्फत नियन्त्रण गर्दै लगिनेछ ।
- खानेपानी स्रोतको दिगोपना तथा सरसफाईका लागि मुहान संरक्षण, मुहान वरीपरी वृक्षारोपण, मर्मत संभार, साना योजना निर्माण, ढल निकास, डम्पिङ साईड निर्माण, पाईप खरीद जस्ता कार्यक्रमको लागि गत आ.व. भन्दा फरक ढंगले मर्मत संभार कोषमा एकमुष्ट बजेट व्यवस्थापन गरी प्राथमिकता भित्र प्राथमिता तोकि सामाजिक न्यायमा आधारित भएर जनसहभागिता समेतको आधारमा मर्मत तथा निर्माण कार्य सञ्चालन गरीनेछ ।
- लिफ्टड खानेपानी र लिफ्ट कृषि सिंचाई, थोपा सिंचाई, हिउपोखरी, प्लास्टिक पोखरी, सिमेन्टेड पोखरी निर्माण कार्यक्रमहरू संचालन गरी हरीयाली गाउँटोल बनाई जलवायू अनुकूलन र ताजा तरकारी उत्पादनमा सहयोग पुग्ने कार्यक्रम संचालन गरीनेछ ।

सामाजिक साँस्कृतिक प्रवर्द्धन

- सामाजिक साँस्कृतिक विविधतामा गौरव गर्ने एकता वद्ध नेपाली समाजको विशेषता हो । जस अन्तर्गत सबै जाति समुदायको परम्पराको जगेन्टा गरी मौलिक पहिचान र राष्ट्रिय एकतामा अभिवृद्धिका लागि टेवा पुऱ्याउने गरी सम्पदाहरुको संरक्षण र प्रभावकारी व्यवस्थापन मार्फत पर्यटकिय उपजको रूपमा विकास गरीनेछ ।
- भाषा, साहित्य, लिपि, संगीत, नाट्यकला, ललित कला क्षेत्रको वृहत्तर विकासमा जोड दिने गरी सबै समुदायको सामाजिक, साँस्कृतिक, धार्मिक मुल्य मान्यताको कदर, संरक्षण, सम्मान गर्दै राष्ट्रिय एकता भाव जगाउन साँस्कृतिक पुरातात्विक महत्वका सम्पदाहरुको निर्माण तथा पूनःनिर्माण गर्नुका साथै जनयुद्ध र जनआन्दोलनका समयमा भएका बिरता र वलिदानका साहसिक कार्यको उत्खनन, संरक्षण र जगेन्टा गरीनेछ ।
- ऐतिहासिक धार्मिक एवम पुरातात्विक महत्वका सम्पदाहरुको खोज, अन्वेषण गर्न निजि क्षेत्र, समुदाय सँग सहकार्य गरी पर्यटकिय उपजको रूपमा विकास गरीनेछ ।
- आम त्रिवेणबासि समुदायलाई समाजबादि आर्थिक प्रणालीमा डोऱ्याउने आधारको रूपमा कार्य शुरु गरीनेछ । विभिन्न कला साहित्य, साँस्कृति, भाषा, धर्म, कृषि पर्यटन आदि आर्थिक समृद्धिको आधार भएकाले त्यसमा युवाहरुलाई रोजगार मुलक तुल्याउन पर्यटन गुरु योजना को निर्माण गरीनेछ ।
- गुरील्ला पदमार्ग तथा भ्यु टावर निर्माण, होम स्टेको विकास तथा सञ्चालन, युद्ध संग्राहालय निर्माण, सुकिदहमा पर्यटन क्षेत्र निर्माण तथा विकास, भारपोखरा पैदल मार्ग र प्रतिक्षालय निर्माण आदि कार्यलाई प्राथमिकताका साथ कार्यन्वयन गरीनेछ ।
- साँस्कृतिसंरक्षण र प्रबर्द्धनका लागि त्रिवेणीमा भएका सिंगारु नाच, ठारी भाका, भुमे नाच, भूयाउरे नाच, मयुर नाच, तिज विशेष कार्यक्रम, पञ्चे बाजा, विभिन्न दिवस चाडपर्वलाई परिस्थिति अनुरूप परिचालनका लागि वृहत साँस्कृतिक समिति बनाएर प्याकेज बजेट व्यवस्थापन गरी समाजबादि भल्को दिने कार्यक्रम संचालन गरीनेछ ।

खेलकुद मनोरञ्जन

- राष्ट्रको लागि खेल, स्वास्थ्यका लागि खेल मात्र नभएर मनोरञ्जन मार्फत आर्थिक समृद्धि र सामाजिक रूपान्तरणको माध्यमको रूपमा खेल क्षेत्रलाई बुझ्न र बुझाउनु पर्ने देखिन्छ । युवाको सर्वाङ्गिन विकास र राष्ट्रियहितको रूपमा खेल क्षेत्रको उपयोग गर्दै युवा दक्षता र क्षमताको विकास गर्ने कार्यलाई अगाडी बढाईनेछ ।
- उद्यमसिलताको निर्माण, स्वरोजगारीको विकास, शासकिय प्रकृया एवम आर्थिक सामाजिक रूपान्तरणमा युवाहरुको सार्थक सहभागिता, स्वावलम्बित, चरित्रवान, सृजनशिल, सकारात्मक सोचयुक्त नेतृत्व क्षमताको विकास, प्राविधिक तथा व्यवसायीक सिपयुक्त जनशक्ति विकासमा

जोड दिइनेछ युवाहरुमा स्वयंसेवी भावना र संस्कृतिको विकास गर्न युवा आचरण र अनुशासनलाई प्राथमिकतामा राखेर कार्य गरीनेछ ।

- खेलक्षेत्रका कामहरुलाई निरत्तरता दिने र निरुत्साहित हुँदै गएका खेल सम्बन्धि स्काउट खेल संरचना लगायत क्षेत्रलाई पुनःस्थापना गर्ने र क्तिपय भईरहेका खेलक्षेत्र क्रिकेट खेल, फुटबल खेल जस्ता खेलको लागि उपयुक्त स्थान खोजि खेल मैदान निर्माणको पहल गरिनेछ ।
- त्रिवेणी गा.पा.को दहबाडमा एउटा कबड्डीहल सहितको खेलमैदान निर्माण गरीनेछ भने एक वडा एक खेल मैदानको नीति लागु गरी क्रमागत रूपमा खेलमैदान निर्माण कार्य सम्पन्न गरीनेछ ।
- अनुशासित र व्यवस्थित खेलकुदका लागी गाउँपालिका स्तरीय स्पष्ट आचार संहिता, नीति तथा मापदण्ड बनाएर मात्र सोको मार्गदर्शन सहितको बजेट व्यवस्थापन गरीनेछ ।

लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशिकरण

- विकासका लागि समतामुलक राष्ट्र निर्माण गर्नु संवैधानिक अविष्ट भएकाले । लैङ्गिक समता, महिला श-सक्रितकरण, बालबालिकाको संवेगात्मक विकास, किशोरी किशोरी सचेतना आदि कार्यको व्यवस्थित सुरुवात गरिनेछ ।
- महिलाहरुको आर्थिक तथा सामाजिक सशक्तिकरणका लागि व्यवसायिक सीप विकास तथा व्यक्तित्व विकासका कार्यकमहरु संचालन गरिनेछ ।
- लैंगिक हिंसा नियन्त्रण र हिंसाका घटना व्यवस्थापनका लागि सामुदायिक संयन्त्रलाई सशक्त रूपमा परिचालन गरिनेछ ।
- महिला सहकारीमा आवद्ध महिलाहरुलाई साभा व्यवसाय स्थापनाको लागि बहुउपयोगी हुने खालका कार्यमा लगानी गर्नेगरि अनुदान रकम उपलब्ध गराइनेछ ।
- आपतकालिन अवस्था तथा हिंसा पिडित महिलाहरुको तत्काल उद्धार तथा पारिवारिक पुन स्थापनाको लागि कोष स्थापना गरिनेछ ।
- जेस्ठ नागरीक, अपाङ्ग, दिर्घ रोगी, भुमिहिन, धाईते अपांग, बेपत्ता परीवार, शहिद परीवार, सिमान्तकृत टुहुरा बालबालिका, एकल महिला, महिला आदिको सम्मानजनक जीवनयापनका लागी छुवाछुत मुक्त घोषणा कार्यक्रम लगायतका विशेष कार्यक्रमको कार्यन्वयन गरीनेछ ।
- अपांगता भएका सम्पुर्ण व्यक्तिहरुलाई अपाङ्ग परिचय पत्र वितरण तथा नविकरण गरिनेछ ।
- भौगोलिक विकटतालाई मध्यनजर गर्दै अपांगता परिचयपत्र वितरणका लागी घुम्ति शिविर संचालन गरिनेछ ।
- मध्यम अपांगता भएका व्यक्तिहरुका लागि जीविकोपार्जन हुने खालका सीप सिकाई व्यवसायिक बनाईने छ ।

- पूर्ण अशक्त तथा उचित संरक्षकत्व नपाएका अपांगता भएका व्यक्तिहरुलाई अपांगताको प्रकृतिको आधारमा पुर्नस्थापनाको लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- नमुना दलित बस्ती विकास अन्तर्गत विपन्न दलित खरको छाना मुक्त कार्यक्रम, सीप विकास तालिम लगायतका सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमलाई सबै तहका सरकार बिच समन्वय सहकार्य गरी प्राथमिकताका साथ कार्यन्वयन गरीनेछ ।
- ६० वर्ष पुगेका सबै ज्येष्ठ नागरिकहरुलाई परिचयपत्र वितरण गरिनेछ ।
- ७० वर्ष माथिका जेष्ठ नागरीक सम्मान लगायतका कार्यक्रमहरुको लागि विशेष बजेट व्यवस्थापन गरी आवश्यकता भित्रको आवश्यताको आधारमा राहत सहयोग वितरण प्रणालीलाई समय सिमा भित्र रहेर सम्मान तथा कार्यप्रणाली चुस्त गरीनेछ ।
- ज्येष्ठ नागरिकहरुलाई सम्मानजनक व्यवहार तथा उचित संरक्षणका लागि युवा वर्गलाई जिम्मेवार बनाउने खालका कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- सबै किसिमका बालश्रम अन्त्य गरि बालमैत्री गाउँपालिका स्थापना गरिनेछ भने बालविवाह अन्त्य गरिनेछ ।
- बालबालिकाहरुको सर्वोपरि विकासको लागि बाल क्लब तथा बाल सञ्जाल गठन गरिनेछ ।
- न्युन आर्थिक अवस्था, विपद् तथा जोखिममा परेका बालबालिकाको शैक्षिक तथा स्वास्थ्यमा तत्काल सुधार तथा व्यवस्थापनको लागि कोष स्थापना गर्ने ।
- सामाजिक रूपमा विद्यमान अवस्थामा देखिएका बोक्सिस, धार्मि, भाँकी, छुवाछुत, लागु औषध सेवन तथा कारोबार, मदिरा सेवन, बिक्रि वितरण, जुवा तास, बालविवाह, बहु विवाह, अनमेल विवाह, आध्यात्मिक तन्त्रमन्त्र, अपहेलना जस्ता सामाजिक कलडकहरुलाई संविधान र कानुनी हिसाबले बर्जित गरीएकोले कडाईका साथ परीपालना गरीनेछ । जिम्मेवार व्यक्ति, संघसंस्था, समुदायबाट यस्ता सामाजिक विभेद आउने गरी सघाउ पुग्ने कार्य गर्ने गराउनेहरुको हकमा तत्काल कानुनी उपचारको विधि प्रयोग गरीनेछ ।

आर्थिक विकास क्षेत्र

कृषि

- पशु, कृषि, पर्यटन र सँस्कृति सम्बद्धन त्रिवेणीको पहिचान, यसैमा छ त्रिवेणी बासिको आर्थिक समृद्धि र सम्मान भन्ने नाराका साथ कृषिलाई आधुनिकीकरण, व्यवसायीकरण र विविधिकरण मार्फत उत्पादनमूलक र आकर्षक तुल्याउदै लगिनेछ ।
- कृषिमा यान्त्रिकिकरण, औद्योगिकरण, प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिक परीयोजना, प्रधानमन्त्र स्वरोजगार कार्यक्रम जस्ता राष्ट्रिय सोचका साथ कृषिमा क्रान्तिकारी रूपान्तरणको नीति

कार्यान्वयन चलिरहेको परिप्रेक्षमा त्रिवेणी गा.पा.ले आगामि आ.व. २०७६/०७७ का लागि कृषि र स्वास्थ्यलाई पहिलो प्रथमिकतामा राखि योजनाबद्ध कार्यक्रमको कार्यान्वयन गरीरहेको सगर्व जानकारी गराउन चाहान्छु ।

- त्रिवेणी गा.पा. भित्र पहिचान र उपयोग गर्दै आएका कृषि सम्बद्ध साधन स्रोतलाई व्यवस्थित परिचालन गर्ने, विशेषज्ञ सेवा मार्फत कृषि गुरुयोजना तयार गरी सो का आधारमा कृषि प्रणालीको समयानुकूल विकास, नीतिगत तथा संस्थागत सुधार र प्रवर्द्धन गरीनेछ ।
- विषयगत समिति तथा कार्यालयहरूले लिने जिम्मेवारी, बुझाई र कार्यशैलिमा सुधार गरी सकारात्मक सोच र कार्यान्वयन प्रक्रियामा हामफाल्ने क्षमताको बढोत्तरी गर्दै तत्कालिन रूपमा बृहत सम्भावना भएको क्षेत्र भुगोललाई प्राथमिकता भित्र प्राथमिकतामा राखेर नमुना कार्यप्रणालीको सुरुवात गरीनेछ । जसले गर्दा जनताको भावना सहितको विकास परीयोजनाको छानौट हुनेछ र कृषि क्षेत्र त्रिवेणी बासिको लागि व्यापक र बृहत उत्पादनको एक हिस्सा हुनेछ । यसले गुणस्तरीय उत्पादन, प्रसोधन, भन्डारण, बजारीकरण, वितरणमा सहजिकरण तथा नियमन, खाद्य सुरक्षा तथा सम्प्रभुता प्रणालीको विकास गर्नेछ ।
- उल्लेखित कृषि नीति तथा पोषण सुरक्षा विकासको लक्ष्य: सरकार, निजि क्षेत्र, साभेदार निकाय, सहकारी, समुदाय सबैको जोडबल बाट मात्र सम्भव हुने कुरा हो भन्ने मान्यताका आधारमा आवश्यक संयन्त्र बनाएर कार्य संचालन गरीनेछ ।
- कृषिमा आधारीत उत्पादनलाई जनताको दैनिक उपभोगजन्य उत्पादन तथा आत्मनिर्भर कृषि व्यवसाय मार्फत आर्थिक समृद्धिको आधारको रूपमा स्थापना गर्न सबै खालको भूखण्ड पूर्ण सदुपयोग गरी रैथाने बालि जस्तै कोदो, फापर, चिना, धान, कागुनो र ताक्मा, गहुँ, मकै, आलु, पिडालु, तरुल, दलहनबालि अन्य कन्दमुल जस्ता खाद्यान्त बालीको उत्पादनका लागी सरल व्याजदरमा ऋण उपलब्ध गराईने गरी नीतिगत व्यवस्था गरीनेछ । यस्ता अर्गानिक उत्पादन पकेट क्षेत्र सुरुवातका लागी साना-साना पकेट इकाई बनाएर उत्पादन गर्न किसानहरूलाई विशेष प्राथमिकतामा प्रोत्साहन कार्यक्रम बनाईने छ ।
- त्रिवेणी गाउँपालिकामा एक विद्यालय एक करेसावारी, एक जनप्रतिनिधि एक व्यवसाय, एक कृषक एक सुधारीएको गोठ तथा जैविक मल र विषादी उत्पादन प्रवर्द्धन नीति लिइनेछ ।
- त्रिवेणी गा.पा.को कृषि गरुयोजना अनुसार फलफुल, जडिबुटि, मसला बालि, तरकारी बालि, सुन्तला, कागति, नास्पाती, ओखर लगायतका सुख्खा भुगोलमा उत्पादन हुने जातका फलफुल उत्पादन पकेट क्षेत्र बनाएर निजि, सामुदायिक, सरकारी, सार्वजनिक जग्गा, सामुदायीक वन, ऐलानि वन, सरकारी वन, राष्ट्रिय वन, बाँझो जग्गाहरूमा किसान तथा विभिन्न संघ संस्था मार्फत उत्पादन कार्यक्रम संचालन गरीनेछ ।
- मसलाबालि तथा जडिबुटि, अदुवा, बेसार, टिमुर, तेजपात, कटुकि, चुल्ठे, समायो, सिल्पारो, सतुवा, चिराईतो, बोझो, रातो च्याऊ लगायतका जडिबुटिहरूको वैज्ञानिक व्यवस्था सहित

उत्पादन कार्यक्रम बनाउने र यस कार्यमा लाग्ने किसान, सहकारी तथा समुहलाई अनुदान तथा सरल व्याजदरमा ऋण उपलब्ध गराउने गरी नीतिगत व्यवस्था गरीनेछ ।

- कृषि उत्पादनमा आधारीत अदुवा, अलैचि, टिमुर, बेसार प्रसोधन उद्योग दहबाड चौरमा स्थापना गरी किसानहरूको उत्पादनमा बिचौलिया मार्फत गरिने कालो बजारीको अन्त्य गरीनेछ । कृषि उपजको मूल्य मुल्यगिरावटबाट कृषकमा पर्ने समस्यालाई सन्तुलित तुल्याईनेछ, जसका लागी बजार तथा बजारीकरणमा विशेष निगरानी गरीनेछ ।
- अर्गानिक कृषि उत्पादनका लागी जैविक विषादि तथा जैविक मल उत्पादन उद्योग खारानेटामा स्थापनाको प्रक्रिया यसै बर्ष थालनी गरीनेछ । साथै त्रिवेणी गा.पा.का पशुपालक किसानहरूलाई यस्ता विषदिहरु उत्पादनमा उत्साहित गरीनेछ ।
- त्रिवेणी गापाको वडा नं ७, ८, ९ र १० को टुनिबोट, कोलडाँडा, सालघारी बुरेली, कलमबोट लाम्पाटा, भुन्याखेत रोजखेत, गैरीखेत, पेदिखेत, बैराबाङ्ग, भुम्के, रातामाटा लगायतका क्षेत्रमा तरकारी विझु तथा खाद्यान्न उत्पादन पकेट क्षेत्रको रूपमा विकास गरीनेछ ।
- पेउघा, गैरीखेत, पेदिखेत, बैराबाङ्ग लगायतका क्षेत्रमा व्यवसायीक माछ्या पालन पकेट क्षेत्र निर्माण गरीनेछ । त्रिवेणी ९ र १० को माथिल्लो क्षेत्रमा नास्पाती, चिउरी, जैतुन लगायतका मुल्यवान बनस्पतिको बोटविरुवा: सघन वृक्षारोपण कार्यक्रम संचालन गरीनेछ । जसका लागी पेउघा उपत्यका बस्ती विकास तथा उत्पादन क्षेत्र योजना लागु गरीनेछ । जसअन्तर्गत पेउघा उपत्यकाको चौतारादेखि भुम्के रातामाटा जोड्ने सडकलाइ मध्यपहाडी क्षेत्रबाट निर्माण गरी सडक आसपास बस्ति तथा बजार व्यवस्थापन गरीनेछ भने तल्लो खेतीयोग्य क्षेत्रमा बस्ती विकासमा रोक लगाउने गरी नीतिगत व्यवस्था गरीनेछ । जसले गर्दा बैज्ञानिक बस्ती विकास, खेती योग्य जमिनको उपयोग र बनसम्पदामा आयमूलक पहुँचको त्रिआयामिक सम्बन्ध मार्फत नागरीकको जीवनस्तर, उत्पादनमा सहभागिता र पर्यावरणीय सुरक्षा र सुन्दरता आमूल रूपान्तरण हुने विश्वास लिईएको छ ।
- आलु तथा ओखर पकेट क्षेत्र गैरीनेटा, बाँदरपानी, दहभागे, बोक्सिसथला, कालापोखरा, बल्लेजुरा, हाईरु, लाईत, दम्दु, पोखरी, कुरल, डल्सडे, हम्पाल, दया, सुकिदह, खौला सम्मका क्षेत्रहरूमा आलु तथा ओखर, जडिबुटि, बन्यजन्तु पकेट क्षेत्र स्थापना गरीनेछ ।
- त्रिवेणी गा.पा.को १० वटै वडामा पशुपालन पकेट क्षेत्र विकास, विस्तार, व्यवस्थापन, व्यवसायीकरण गर्न सुधारीएको गोठ निर्माणको लागि स्थानिय सरकारको सहकार्यमा प्रदेश सरकार सँग अनुदान माग गरीनेछ भने अदुवा प्रसोधन उद्योग र जैविक मल विषादि उत्पादन उद्योगको स्थापनाका लागि प्रदेश सरकार सँग अनुदान माग गरीनेछ ।
- एक वडा एक कृषि तथा पशु प्राविधिक मार्फत किसानको घरदैलोमै पुगि सेवा उपलब्ध गराउने गरी व्यवस्थापन गरीनेछ ।
- पेउघा पशु सेवा केन्द्रलाइ पुनस्थापना गरी पशु सेवा सञ्चालन गरीनेछ ।

उद्योग तथा वाणिज्य

- आर्थिक समृद्धिका लागि दिगो, रोजगार मुलक र प्रतिफलयुक्त औद्योगिक विकास नै त्रिवेणीको सन्दर्भमा वस्तुबादि हुन्छ । आजका दिनमा हामिलाई चाहिएको आयातमुखि उद्योग होइननिर्यातमुखि उद्योग हो । यसका लागि हाम्रो क्षेत्र भित्रका खानी तथा खनिजजन्य बस्तुहरूको अध्ययन, अनुसन्धान गरी स्वदेशि कच्चा पदार्थमा आधारीत उद्योगहरू बाट औद्योगिक क्रियाकलाप सुरु गर्दा उद्योग र वाणिज्यको क्षेत्रमा सन्तुलन कायम गर्न सकिन्छ, त्यसकारण प्रतिस्पर्धात्मक क्षमताको विकास मार्फत खासगरी अर्गानिक उत्पादनमा आधारीत उद्योग स्थापना गरी आयात प्रतिस्थापनमाजोड दिईनेछ । यस विषयमा पुरातात्विक तथा अन्य क्षेत्रका विज्ञहरूको अध्ययन तथा योजना परामर्श गर्न अरु लागि विषयगत समितिलाई ठोस जिम्मेवारी दिईने छ ।
- नागरिकको दैनिक जिवनयापनको सहजता लाई मध्यनजर गर्दै त्रिवेणी गाउँपालिका २ को विमैचा, बादरपानी वडा नं. ७ को लाढीकोट, कुरल र वडा नं. १० को टोट्के, बरानेटी क्षेत्रहरूमा प्राथमिकताको आधारमा विद्युतीय घटट निर्माण अनुदान उपलब्ध गराईने छ । जसले गर्दा सो स्थानका नागरीकहरूको समय र श्रममा बचत भई उत्पादन र पारिवारिक सुरक्षामा टेवा पुग्ने छ ।

पर्यटन विकास

- पर्यटन विकासलाई आर्थिक समृद्धिको एक अग्रणी सम्वाहकको रूपमा लिईने छ । त्रिवेणी गा.पा.का महत्वपूर्ण पर्यटकिय क्षेत्रलाई विकास गरी नागरीकको जीवनपद्धती तथा आयआर्जनसँग आवद्ध गरीनेछ ।
- पर्यटन पूर्वाधार विकास लाई बजार, शिक्षा, स्वास्थ्य, खेलकुद, साँस्कृतिक धरोहर, पर्यावरणीय संरक्षण तथा सुन्दरता सँग एकाकार गरीनेछ । जसका लागि पर्यटन गुरुयोजना निर्माण गरी सरकार, निजि क्षेत्र, साभेदार निकाय, समुदाय मार्फत पर्यटनलाई आर्थिक समृद्धिको एक सम्वाहको रूपमा विकास तथा विस्तार गरीनेछ ।
- होमस्टे सञ्चालनको लागि अध्ययन तथा सोको आधार तयारीका लागि कार्य अगाडी बढाइनेछ ।

सहकारी

- आर्थिक समृद्धि र सामाजिक रूपान्तरणको लागि मात्रात्मक हैन गुणात्मक सहकारीता, आजको आवश्यकता भन्ने मुल मर्मलाई आत्मसाथ गरी सहकारीका मुल्य मान्यता र सिद्धान्तको आधारमा सहकारीको माध्ययमबाट विपन्न वर्गलाई व्यवसायीक आयोजनामा संलग्न गराईनेछ ।

- वित्तिय प्राविधिक सहयोगको माध्यमबाट सहकारी क्षेत्रलाई पारस्परीक स्वावलम्बनयुक्त संस्थागत क्षमता अभिवृद्धि गरीनेछ । जस अनुसार त्रिवेणी गा.पा.का सहकारी संस्थाहरुमा आधारभूत वर्गका शेयर सदस्यहरुको पहुँच स्थापना अनिवार्य गराईने छ जसको आंशिक सुरुवात गरी सकिएको छ, जसमा सिमुतु खोला जलविद्युत संस्था, पेउघाको हाम्रो सारथी सहकारी संस्था, त्रिवेणी गा.पा.को श्रम सहकारी संस्था, साना किसान बचत सहकारी संस्थाहरुमा अधिकतम आधारभूत वर्गलाई शेयर सदस्य अभियानको रूपमा संगठित गरीनेछ ।
- सहकारी शिक्षाका लागीआधारभूत तहको विद्यालयहरुमा सहकारी सम्बन्धि पाठ्यक्रमको निर्माण कार्यलाई अगाडी बढाईने छ ।
- पेउघा गैरीखेत स्थित हाम्रो सारथी सहकारी भवनको बाँकि निर्माण कार्यलाई सम्पन्न गरीनेछ ।

वित्तिय क्षेत्र

- बचत तथा राष्ट्रिय पुँजी निर्माण मार्फत आत्मनिर्भर, सवल, समुन्नत अर्थतन्त्र निर्माण गर्ने राष्ट्रिय सोच अनुसार समतामुलक आय आर्जन तथा बचत क्षमताको अभिवृद्धि गर्ने नीति लिइनेछ जसका लागी बचत परिचालनको भरपर्दो र सुनिश्चित वातावरण निर्माण गर्दै लिगिनेछ ।
- विभिन्न बचत समुह सानाकिसान कृषि सहकारी, सहकारी संस्था लगायत लाई मर्ज गरी एउटा वित्तिय सहकारी बैंक स्थापना गरिनेछ ।
- बचत अभिवृद्धि गर्ने रोजगारी र आयआर्जनका अवसर वृद्धि गरी बचत गर्ने क्षमताको विकास मार्फत घर परिवार, निज क्षेत्र, सहकारी तथा सामुदायीक संस्थाहरुलाई बचत गर्ने आकर्षण र प्रोत्साहन गरिनेछ, त्रिवेणीको माटो सुहाँउदो वित्तिय प्रणालिको विकास, अनौपचारीक रूपमा संचालित क्षेत्रको नियमन र अभिवृद्धिको क्षेत्रमा विषय विज्ञ सहितको परामर्श मार्फत कार्यक्रम बनाईने छ ।
- बजेट परिचालन प्रक्रिया भन्नभटिलो भएकोले संघिय सरकार र प्रदेश सरकारको बजेट सिमालाई ध्यान दिई स्थानिय सरकारले बजेट खर्च प्रणालीलाई सहज बनाउने र चौमासिक, मध्यकालिन तथा दिर्घकालिन परिचालन विधि बनाएर कार्यान्वयन गरीनेछ ।
- स्थानिय सरकारको मातहतको कर, गैर कर, राजस्व बाँडफाँड लगायतका आम्दानिका स्रोतहरुलाई केन्द्रिकरण गरी परिचालन गर्ने कुरामा आर्थिक समिति सहितको परामर्श द्वारा आगामि नेपाल सरकारबाट प्राप्त हुने अनुदान, विकास सहायता, ऋण स्रोत स्थानिय सरकारको आन्तरीक स्रोत परिचालन उत्पादन कार्यान्वयन कार्यक्रम बनाएर काम गर्ने वातावरणको निर्मित पहल गरीनेछ ।

पूर्वाधार विकास क्षेत्र स्थानिय सडक, सडकपुल तथा भोलुङ्गे पुल

- पूर्वाधार विकासको पहिलो सुचक नै सडक हो । पर्यावरणमैत्री भूगोलसापेक्ष, सन्तुलित, गुणस्तरीय तथा दिगो सडक पूर्वाधारको विकास गर्दै सोको उचित संरक्षण तथा मर्मत सम्भार मार्फत सडक सुरक्षाको सुनिश्चितता प्रदान गरी सहज सवारी आवागमन गराउनु सरकारको साभा दायित्व हो । सरकारको आगामि लक्ष्य भनेको परम्परागत सरकारी स्रोत माथिको निर्भरता हटाई लगानीका वैकल्पिक स्रोतहरु जुटाउने र सडकको नियमित मर्मत सम्भारका लागि आधुनिक प्रविधिको उपयोग तथा यान्त्रिकिकरणमा पनि जोड दिनुपर्ने देखिन्छ । आजसम्म सडक निर्माण क्षेत्रमा हामीले गरेका कार्यहरु परम्परामा आधारीत छन । प्राकृतिक प्रकोप तथा जलवायु परिवर्तनले पारेका असर र नोक्सानीलाई न्युनिकरण गर्ने तर्फ पनि ध्यान दिन जरुरी छ । अगाडी मात्र दौडने होईन पछाडि फर्किएर पनि सिकौ भन्ने मान्यताका साथनिर्मित सडकहरूको प्राविधिक उपयुक्तता, भौगोलिक सापेक्षता र सुरक्षा संवेदनशिलता समेतको विश्लेषण गरी सडक मार्ग भनेको मृत्यु मार्ग नभई सहज मार्ग हुन भन्ने विश्वास दिलाउने गरी सडक निर्माण तथा सुधार योजना ल्याइनेछ ।
- पूर्वाधार विकास लगायतका त्रिवेणी गा.पा. को आगामी कार्य प्रणाली न्युनतम कार्य, अधिकतम कार्य र सर्वोत्तम कार्यको कार्यविधि बनाएर कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- विकास मात्रै भन्ने तर त्यसबाट आउने अनिस्टको बारेमा केहि पनि नसोच्ने र वेवास्ता गर्ने प्रबृत्तिलाई निरुत्साहित गर्दै दिगो व्यवस्थापनका उपायहरु तर्फ ध्यान केन्द्रित गरिनेछ ।
- आगामी आव मा सडक ट्रायाक ओपनलाई दोस्रो र स्तरोन्नती कार्यलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखि कार्य गरिनेछ ।
- सम्पूर्ण सडक निर्माण, मर्मत सम्भारतथा सडक सरसफाई कार्य गर्ने प्रयोजनका लागी सडक मर्मत सम्भार कार्यक्रम मार्फत उल्लेख्य बजेटको व्यवस्थापन गरी काम सम्पन्न गर्ने परिपाटिको विकास गरीनेछ । जसबाट स्रोतको सुनिश्चितता, काममा पारदर्शिता र विजक पद्धतीको विकास हुने अपेक्षा लिइएको छ ।
- सम्भव भएसम्म सडक निर्माण गर्नु पूर्व सडकको विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन डिपिआर तयार गरीनेछ । आगामी आवमा रणनीतिक र सामरीक महत्वका थप सडकहरूको डिपिआर गरीनेछ ।
- सडक निर्माण, मर्मत तथा स्तरोन्नतीलाई व्यवस्थित, योजनाबद्ध तथा विश्वसनिय तुल्याउन सडकको महत्वका आधारमा सूचिकरण र प्राथमिकिकरण गरिनेछ । जसले गर्दा सडकको संवेदनशिलता, प्राथमिकता र मापदण्ड निर्धारणमा सहज हुनेछ ।

- सडक निर्माणका लागी प्राथमिकता भित्रको प्राथमिकता निर्धारण गरी सडक निर्माण सम्बन्धि आधुनिक विधि विधि निर्माण गरिनेछ भने प्रदेश तथा संघिय सरकारले बजेट व्यवस्था गरेका सडकहरूमा स्थानिय सरकारबाट सकभर बजेट व्यवस्था गरिने छैन ।
- सडक लगायत समग्र प्रणलीका लागी त्रिवेणी गाउँपालिकाको डिजिटल प्रोफाईल समग्र गुरुयोजना २०७६ आगामी आर्थिक बर्ष भित्र निर्मान गरीनेछ ।
- तत्कालिन समस्या समाधान गर्ने र साना खोलामा निर्माण हुने अल्पकालिन प्रकृतिका पुलको निर्माण स्थानिय सरकारबाट गरिनेछ भने अन्य सबै प्रकारका पुलहरूको निर्माण प्रदेश तथा संघिय सरकारको अनुदान वा स्थानिय सरकारको समपुरण साभेदारीमा निर्माण गरीनेछ ।

सिंचाई

- त्रिवेणी गाउँपालिका योजना बैंकमा संलग्न सिंचाई सम्बन्धि महत्वपूर्ण योजनाहरूलाई प्राथमिकताका आधारमा बजेट व्यवस्थापन गरि क्रमशः निर्माण सम्पन्न गरिनेछ । ठुला सिंचाई योजनाहरूलाई प्राथमिकताका आधारमा प्रदेश सरकारमा सिफारीस गरिनेछ ।
- पानीको अभाव भएका क्षेत्रहरूमा थोपा सिंचाई, प्लास्टिक पोखरी निर्माण, सिमेन्टेड पोखरी निर्माण, लिफ्ट सिंचाई, हिँउ पोखरी निर्माण, फोहोरा पानी सदुपयोग लगायतका विधि प्रयोग गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ ।

भवन तथा शहरी विकास

- आगामी बर्षदेखि बस्ति विकास तथा भवन निर्माण सम्बन्धि मापदण्डलाई कडाईका साथ लागु गरिनेछ ।
- सम्पुर्ण भवनको तथ्यांक संकलन तथा सूचिकरण गरिनेछ । अब निर्माण हुने भवनमा मापदण्डको पूर्ण पालना तथा अनुमतिलाई अनिवार्य र व्यवस्थित तुल्याइनेछ ।
- सुरक्षित आवास सुविधा सबै नागरिकको अधिकार भएकाले सुलभ, सुरक्षित, उत्थानशिल बस्ति तथा आवास निर्माणमा प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- सामाजिक भावनाको विकास, सांस्कृतिक पक्षको संरक्षण, आपसि सुरक्षा र भौतिक लगायत अन्य सेवा प्रवाहमा सहजताका लागी व्यवस्थित र एकिकृत वस्ती विकासलाई अभियानको रूपमा सञ्चालन गरिनेछ । जसका लागी भवन निर्माण नभएका खास खास स्थानहरूमा नमुना बस्ति विकासको कार्यलाई प्राथमिकता दिईनेछ ।
- संघिय, प्रदेश र स्थानिय सरकार विचमा सहजार्य गरी वस्ती विकास तथा आवास निर्माण सम्बन्धि भवन संहिता कार्यन्वयनमा ल्याउन जोड बल गरीनेछ ।
- सार्वजनिक तथा व्यवसायीक प्रयोजनका भवनहरु निर्माण गर्दा सुरक्षा सम्बन्धि मापदण्ड र बजारक्षेत्रमा होमस्टे सहितका भवन संरचना अनिवार्य लागु गरिनेछ ।

- लक्षित वर्ग र समुदायलाई पहिचान गरी भुमिहिनहरूलाई आवास व्यवस्थापन कार्यक्रमलाई आवश्यक पहल गरीनेछ ।

उर्जा, लघु तथा साना जलविद्युत

- गुणस्तरयुक्त भरपर्दों र सुलभ दरमा विद्युत सेवाको विस्तार गरी सबै घर परिवारमा र उत्पादनशिल क्षेत्रमा विद्युत सेवाको सहज पहुँचको सुनिश्चितता प्रदान गर्नु सरकारको मुख्य दायित्वको रूपमा स्विकार गरिनेछ ।
- जलविद्युत क्षेत्रको अनुसन्धान र विकासमा जोड दिई त्रिवेणी गा.पा.लाई २०७६ भित्र विद्युतीकरणको लागि प्रदेश र संघिय सरकार सँग आवश्यक अनुदान माग गर्ने र स्थानिय स्तरमा भएका पानीका स्रोतहरूको सदुपयोग गर्दै उर्जामा लगानी गरी आन्तरीक आयमा बढ्दि गर्ने नीति लिइनेछ ।
- सौर उर्जा, वायो ग्याँस, गोबर ग्याँस, राष्ट्रिय प्रसारण लाईनलाई विस्तार गर्ने र स्यार्पु हाईड्रोपावर जस्ता दर्घकालिन महत्वका उत्पादनलाई सदुपयोग नीति बनाएर लागु गरीनेछ ।

सञ्चार

- त्रिवेणी गाउँपालिका अन्तर्गत विषयगत कार्यालयहरूको कार्यलाई प्रभावकारी तुल्याउन डिजिटल सेवा प्रवाहका लागी आवश्यक व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- कर्मचारीको अनुपस्थिति तथा सेवा प्रवाहलाई नियमन गर्ने विद्युतिय हाजिरी तथा अभिलेख प्रणाली लागु गरिनेछ ।
- विद्युतिय शासनको आधार निर्माण तथा लागु गरिनेछ । जस अन्तर्गत सार्वजानिक सुनुवाई, ग्रुप एस.एम.एस, टेलिफोन सेवा, एफ.एम. व्यवस्थापन, नीति कार्यक्रमका बुलेटिन प्रकाशन, जनता सँग अध्यक्ष तथा उपाध्यक्ष कार्यक्रम संचालन गरिनेछ सो कार्यमा समेत प्रविधिको उपयोग गरिनेछ ।

वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन क्षेत्र वन तथा भूसंरक्षण

- वन क्षेत्रको दिगो र व्यवसायिक व्यवस्थापन, समृद्धि र सुखमा योगदान भन्ने नाराका साथ विश्वव्यापि रूपमा प्रभाव परिरहेको जलवायु परिवर्तनका असरलाई न्यूनीकरण गर्ने र प्रकृतिसँग अनुकुलित हुने उपायको खोजी गरी जीवन पद्धतीलाई सरल र सहज तुल्याउने उपायको खोजी गरिनेछ ।

- कुनै पनि विपद प्रकोप बाजा बजाएर आउदैन भन्ने तथ्यका आधारमा विपदको पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना मार्फत खोज तथा उद्धार, राहत वितरण, पूनःस्थापना आदि कार्यलाई व्यवस्थित तुल्याईनेछ ।
- विपद सम्बन्धि सबै चक्रहरुको आँकलन तथा लेखाजोखा गरी स्थानिय सरकार, प्रहरी, सेना, नागरीक समाज, रेडक्स लगायत विभिन्न संघसंस्थासँगको समन्वयात्मक सहकार्यमा विपद प्रतिकार्य सम्बन्धि कार्य संचालन गरिनेछ ।
- वन सम्पदा, जैविक विविधता र जलाधार सम्पदाको संरक्षण मार्फत विपद न्यूनिकरणका उपाय अवलम्बन गरिनेछ भने सो क्षेत्रको उत्पादन र उत्पादकत्वमा स्थानिय नागरीकलाई समाहित गरि आयआर्जनको स्रोतको रूपमा विकास गरिनेछ ।
- वन सम्पदा ३ वटै सरकारको साभा अधिकारको क्षेत्र भएता पनि स्थानिय सरकारको प्रत्यक्ष संलग्नता र पहाँच हुने भएकोले राष्ट्रिय वन, सामुदायीक वन, कबुलियत वन, सार्वजनिक वन, निज वन, ऐलानी वन, उच्च जोखिमका क्षेत्र, वन्यजन्तु, जैविक विविधताको दिगो संरक्षण, व्यवस्थापनको माध्ययमाट वन वातावरण र विपद क्षेत्रलाई पूर्णतामा मानविय शक्ति प्रयोग गरी उत्पादन मुलक बनाउन निरन्तर पहल गरिनेछ ।
- सामुदायीक वन मार्फत वातावरण मैत्री हरित अर्थतन्त्रको विकास गर्न स्थानिय फलफुल, वनजन्य बोट विरुवा आदीको लागी माटो अनुकूलको बहुउपयोगी फलफुल, जडिबुटि, वन नर्सरी स्थापनाका गर्न त्रिवेणी १ को पनेरीखोलापानी र त्रिवेणी ८ र ९ को देउपुर्णामा नर्सरी स्थापना गरिनेछ । जसले गर्दा जलवायु परिवर्तनले पारेका नकारात्मक प्रभाव, अवसर र चुनौतिहरुसँग जुध्न वृक्षारोपण, काटछाँट र उत्पादन कार्य गरिनेछ ।
- त्रिवेणी गा.पा.को सिम्रुत खोला, पेउधा खोला, खारा खोला, मुरु खोला, रुँधा खोला, खालिट खोला, कोरबाइ खोला, लसुने खोला, बेतु खोला, लाईत खोला, चंखेरी खोला, हाईरु खोला, बल्ले खोला, खुम्चेरी खोला, हम्पाल खोला, भ्याम खोला, काला खोला, जरेपानी खोला, गरेना खोला, लगायतका त्रिवेणी गाउँपालिकाका सम्पूर्ण खोला खोलिस्हरुमा तटबन्ध, नदि कटान संरक्षण तथा स्थानिय उत्पादनलाई प्राथमिकतामा राखि वृक्षारोपन, फलफुल, जडिबुटि, विभिन्न खालका डाले घाँस उत्पादन कार्यलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- त्रिवेणी गाउँपालिका प्रकोपका सम्बन्धमा उच्च जोखिमयुक्त क्षेत्र भएकाले प्रकोपजन्य निराशालाई आशामा बदल्न प्रकोप पिडितलाई घटनास्थलमै राहत वितरण व्यवस्था मिलाईनेछ भने विपत प्रतिकार्यका लागिसामाग्रीहरु तयार गरी राखिनेछ ।
- वन वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन सम्बन्धि जलवायु परिवर्तनले पारेका प्रतिकुल असर, चुनौति र अवसरहरुको बारेमा जनप्रतिनिधि, कर्मचारी, स्थानिय राजनितिक दल, सरोकारवाला निकायहरु, स्थानिय समुदायलाई सचेतना सम्बन्धि गोष्ठि तालिम, अन्तरक्रिया, सडक नाटक, बुक कर्नर वितरण जस्ता कार्यक्रमहरु विद्यालय र समुदाय स्तरमा संचालन गरिनेछ ।
- वन खानेपानी विभिन्न समूहको मातहतमा रहेका आर्थिक, जिन्सी, रकम पारदर्शी बनाउन आवश्यक प्रकृया पुरा गरी चुस्त गरिनेछ ।

बाह्य वातावरण निर्माण

- स्थानिय सरकारको अधिकार र कर्तव्यको प्रयोग गरी आर्थिक, सामाजिक र पूर्वाधार क्षेत्रमा गरेका महत्वपूर्ण कार्य तथा सोको संरक्षण, संबद्धन र दिगोपना मार्फत स्थानिय सरकारको पहिचालाई विश्वसनिय तुल्याउदै लगिनेछ ।
- सरकारका कामको परिणाम र औचित्यलाई स्थापित गरिनेछ । वडा स्तरमा जनताहरूले दिएका सुझावलाई विशेष रूपमा आत्मसाथ गर्दै जनसहभागिता र सरकारको साझेदारी मार्फत कार्य सम्पादन गरिनेछ ।

अनुगमन निरक्षण

- स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ अनुसारको गापा स्तरीय अनुगमन समितिलाई क्रियाशिल बनाईनेछ । अनुगमन कार्यप्रणालीलाई चुस्त दुरुस्त बनाएर प्रभावकारी रूपमा सम्बन्धित योजनाको धरातलमा पुगि निर्मित बस्तुको ठोस विश्लेषणका आधारमा अनुगमनको पाटोलाई जनअनुमोदन गराई भुक्तानीको प्रक्रिया समय सिमा भित्र कार्यन्ययन गरिनेछ । योजना सम्बद्ध जिम्मेवार अधिकारी जिम्मेवार हुनुपर्ने र नापजाँच तथा मूल्यांकनमा यथार्थ चित्रण गर्नुपर्ने छ, अन्यथा कमजोरी अनुसार नसियत गरिनेछ ।
- विकास निर्माण क्षेत्रका जटिलताको हल गरी समय सिमा भित्र कार्य सम्पादन सहजीकरण गर्न समस्या समाधान समिति निर्माण गरी कार्यन्वयनमा सहजिकरण गरिनेछ । त्रिवेणी गापा मातहत निकायका कार्यहरूलाई थप दिगो र प्रभावकारी बनाउन स्थानिय तह सरकारले स्थानिय राजनीतिक दल सम्मिलित समन्वय परिषद निर्माण गरी विभिन्न सुझाव संकलनका माध्यमबाट सरकारको कार्यप्रणालीमा थप सुधार गरिनेछ ।

सुशासन

- सक्षम र विश्वसनिय न्यायप्रणाली, शासकिय सुधार, पारदर्शिता, जवाफदेहिता, र प्रविधिमा आधारीत चुस्त सेवा प्रवाह नै भ्रष्टाचार रहित सदाचार युक्त समाज निर्माणको आधार हो । हाम्रो उदेश्य भनेको सार्वजनिक निकायका काम कारबाहीलाई पारदर्शि, जवाफदेहि, सदाचार युक्त र प्रविधि मैत्री बनाई जनसहभागिता र विश्वासमा अभिवृद्धि गर्नु हो ।
- भ्रष्टाचार: समाज विरुद्धको अपराध हो, भ्रष्टाचार गर्ने र गराउने एउटै सिक्काका एउटै पाटा हुन् । सचेत ढङ्गले भ्रष्टाचार गर्नु र अचेत ढङ्गले भ्रष्टाचार गर्नु फरक त होला तर दुबै समाजका विरोधि तत्व हुन भन्ने मुल मर्मलाई आत्मसाथ गर्दै भ्रष्टाचार जन्य कार्य नियन्त्रण गरी सुशासनको अनुभूति दिलाइनेछ । त्यसका निमित्त सामाजिक तथा बैयक्तिक बुझाईमा सकारात्मक रूपान्तरणको थालनी गरिनेछ भने भ्रष्टाचारजन्य क्रियाकलापका विरुद्ध

निरोधात्मक एवं सम्बन्धित जिम्मेवार पक्षलाई दण्डात्मक कारबाहिलाई प्रभावकारी बनाईनेछ ।

- हाम्रा राजनीतिक विकास आयोजनाको कार्यन्वयनमा आईपर्ने समस्याहरूलाई हल गर्न योजना कार्यन्वयनको वस्तुनिष्ठ समयतालिका निर्माण र लागु गरिनेछ ।
- कुनै पनि रूपमा सार्वजनिक स्रोतको उपयोग हुने कार्यमा अनियमित बिल बिजक जारी तथा पेश गर्ने र किर्ते कागजात तयार गर्ने गराउने कार्यलाई सार्वजनिक अपराधकै रूपमा लिइनेछ भने त्यस्तो संस्था वा व्यक्तिसँग कुनै कारोबार गरिने छैन कानुन बमोजिम कारबाहीको प्रक्रिया अगाडी बढाइनेछ । त्यस्तो कार्यमा दवाव दिने कार्यलाई मतियारको रूपमा लिइ कानूनी कारबाही गरिनेछ । प्राविधिक प्रतिबेदनहरूमा थपघट गर्ने वा गर्न लगाउने कार्यलाई पूर्ण रूपमा निरुत्साहित गरी त्यस्तो कार्यमा संलग्न जो कोहीलाई सार्वजनिक स्रोतको किर्ते उपयोग गर्ने कार्यमा संलग्न भएको सरह कारबाही गरिनेछ ।

सार्वजनिक सेवा प्रवाह तथा सुशासन

- सार्वजनिक सेवामा छिटो छरितोपना, न्यायोचित सेवाशुल्क तथा सरलिकृत प्रक्रिया तथा कार्यविधिको अवलम्बन गरीनेछ । सार्वजनिक सेवालाई अनुमान योग्य बनाउदै, राजनीतिक तथा प्रशासनिक क्षेत्रको पारदर्शिता र जवाफदेहिताको प्रवर्द्धन गरीनेछ ।
- सार्वजनिक पदाधिकारीहरूको कार्यसम्पादनको स्तरलाई मापन योग्य बनाई लागु गर्ने र सार्वजनिक, निजि, गैर सरकारी, सहकारी, बैंडिङ आदी क्षेत्रमा हुने आर्थिक अनियमितताको नियन्त्रण गरी निजि क्षेत्रको सेवा प्रवाहलाई समेत गुणस्तरीय एवं सेवामूलक तुल्याउन सहजिकरण गरिनेछ ।
- त्रिवेणी गाउँपालिकाको कार्यप्रणालीलाई व्यवस्थित र प्रभावकारी तुल्याउन अन्य संस्था, सरोकारवाला र जनसम्पर्कलाई नियमित, फलदायी र समन्वयात्मक तुल्याउन र कार्यालयलाई पारदर्शिता र विश्वसनिय राख्न नागरीकसँग त्रिवेणी गाउँपालिका लगायत कार्यक्रम सञ्चालन गरीनेछ ।
- व्यक्तिगत घटना दर्ता लगायतका पञ्चीकरण जस्तो नागरीकको संवेदनशील कार्य प्रणालीलाई गम्भिरता पूर्वक लिई कार्य चुस्त गरिनेछ ।

जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारी आचारसंहिता

- सार्वजनिक पदाधिकारीहरुको जीवन र व्यवहारलाई सार्वजनिक वस्तु वा स्रोतको रूपमा स्विकार गरी नागरीकका सामु पारदर्शी तथा सदाचारको व्यवहारीक अनुभूति दिलाइनेछ ।
- कानूनबमोजिम सार्वजनिक आय र सार्वजनिक खर्च प्रणालीबाट सार्वजनिक पदाधिकारीको निजि जीवनलाई निरपेक्ष तुल्याइनेछ भने कानून र नागरीकका नजरमा सार्वजनिक पद र जिम्मेवारीलाई खुला किताबको रूपमा स्विकार गरिनेछ ।
- कर्मचारीको कार्यसम्पादन स्तरमा सुधार गरी उत्प्रेरित तथा खरो भूमिकायुक्त तुल्याउन कार्यसम्पादनमा आधारीत विशेष प्रोत्साहन प्याकेजको व्यवस्था गरीनेछ ।
- राष्ट्रसेवक कर्मचारी पदाधिकारीमा सामाजिक चेतनाको विकास गरी, सोचमा सकारात्मक परिवर्तन जागृत गराई समाज सेवाको क्षेत्रमा कार्य गर्ने गरी उत्प्रेरित गर्न विभिन्न तालिम, अन्तक्रिया, घटना परिघटनाको अध्ययन आदी क्षेत्रमा संलग्न बनाईनेछ ।

योजना तर्जुमा, कार्यन्वयन तथा लेखाप्रणाली

- भुगोल तथा विषय क्षेत्रगत रूपमा नागरीकलाई प्रत्यक्ष सहभागि बनाइ संकलन गरीएका योजनाहरुको गहण विश्लेषण मार्फत छनौट गरी त्रिवेणी गाउँपालिका योजना बैड्को निर्माण गरीनेछ । सरकारी तथा गैरसरकारी क्षेत्रबाट समेत सोही योजना बैड मात्र योजना कार्यन्वयन गरीनेछ ।
- बजेट निर्माणलाई व्यवस्थित गर्न, अभिलेखबद्ध तुल्याउन र चुस्त प्रतिवेदनका दिनका लागी सुन्न प्रणाली अवलम्बन गरीनेछ जसले गर्दा बजेट भित्रका विविध अनियमितताको अन्त्य गर्नेछ ।

संघ संस्था समन्वय र परिचालन

- त्रिवेणी गाउँपालिका क्षेत्रभित्र, स्थानिय सरकारको नीति कार्यक्रम र मापदण्ड भित्र रहि कार्यक्रम गर्न इच्छुक सरकारी तथा गैरसरकारी संघ संस्थाहरुसँग आवश्यक समन्वय गरी आकर्षित गर्ने नीति लिइनेछ ।
- सरकार र सामुदायिक संस्थाबिचको समन्वय, सहकार्य र अन्तरसम्बन्धलाई उपलब्धिमुलक तुल्याउन, सबै संघ संस्थाहरुका बार्षिक कार्यक्रम पेश गर्न लगाइ कार्यक्रम कार्यन्वयन तथा समन्वय सम्झौता गरीनेछ । जसले गर्दा कार्यक्रममा रहने दोहोरोपनाको अन्त्य हुनेछ भने प्रभावकारी नियमन र अनुगमनमार्फत वास्तविक उपलब्धि हासिल हुनेछ । यसबाट संस्थागत

अन्तरसम्बन्ध तथा समन्वयमा बढावा हुने हुदा संस्थागत आकर्षण र क्रियाशिलता बढ्ने अपेक्षा लिएको छु ।

बजेट कार्यान्वयन

- बजेट कार्यान्वयनमा प्रचलित कानुनको पालना, पारदर्शिता र चुस्त प्रतिवेदन प्रणालीको विकास गरीनेछ । जसका लागी मासिक, चौमासिक तथा बार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन योजनाको निर्माण गरी, सो अनुसार कार्यान्वयनलाई व्यवस्थित र समयबद्ध तुल्याइनेछ ।
- वैधानिक रूपमा प्रक्रिया पुरा गरी समझौता पश्चात वा नियमानुसार अनुमति लिएर मात्र कार्यान्वयन चरणमा प्रवेश गरीनेछ । समझौता वा अनुमति विना गरीएको कामलाई कार्यालयको वैधानिक प्रणाली भित्र आवद्ध गरीनेछैन भने कार्यालयको आन्तरिक दायित्व मानिनेछैन । समझौता वा अनुमति विनाका कार्यलाई अवैधानिक करार गरीनेछ ।

राजस्व प्रशासन तथा परिचालन

- त्रिवेणी गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका राजस्वका क्षेत्र पहिचानलाई व्यापक र वैज्ञानिक तुल्याउदै, राजस्वका दर र दायराका आधारहरूलाई बस्तुनिष्ठ तथा प्रगतिशिल बनाउदै लगिनेछ ।
- कतै छोडिदैन र कहि लुटिदैन भन्ने मान्यतालाई आत्मसाथ गर्दै, निर्धारण गरीएका आन्तरीक आम्दानीका स्रोत र क्षेत्रबाट शतप्रतिशत राजस्व संकलन गरीनेछ, भने राजस्वका क्षेत्र, दर र दायरालाई सामाजिक आर्थिक अवस्था, सामाजिक न्याय, आर्थिक सहभागिताको स्तर, सामाजिक महत्व तथा संवेदनशिलता, मानविय स्वास्थ्य तथा सुरक्षार विपन्नता तथा गरिबि निवारणरमा भूमिका आधारमा निर्धारण गरीनेछ ।
- राजस्व प्रशासनलाई क्षमतावान, पारदर्शी र प्रविधिमा आधारीत अभिलेखबद्ध तुल्याउन तालिम तथा प्रविधिमा लगानी गरीनेछ, भने नागरीकस्तरमा राजस्व संकलन प्रतिको विश्वसनियता अभिवृद्धि गर्न आवश्यक परामर्श तथा छलफललाई भौगोलिक क्षेत्रगत रूपमा तथा योगदान क्षेत्रका रूपमा सञ्चालन गरीनेछ ।
- त्रिवेणी गाउँपालिकासँग कुनै पनि रूपमा सम्बन्ध राख्ने संस्था, कम्पनी र त्रिवेणी भूगोल क्षेत्रभित्र कुनै पनि व्यवसाय, क्रियाकलाप तथा कारोबार गर्ने व्यक्ति वा संस्थालाई निरपेक्ष सेवाग्राहीको रूपमा कानुनी नागरीक ठानी, सूचिकृत भएपश्चात मात्र पहिलो सेवा सम्बन्ध कायम गरीनेछ । जसले गर्दा त्रिवेणी गाउँपालिकाको नियमन तथा अभिलेख प्रणालीमा आवद्ध गर्न सकिनेछ, र सूचिकृत पक्षलाईसमेत विकास साझेदारको रूपमा दावि गर्ने वैधानिक अधिकार प्राप्त हुनेछ ।

सामाजिक सांस्कृतिक रूपान्तरण तथा सभ्यताको विकास

- हाल सामाजिक सम्बन्ध, मानविय व्यवहार र कार्यशैलीमा यदाकदा देखिए आएको अराजक कार्यशैलीमा रूपान्तरण गरी सभ्य, योगदानमूलक र उत्पादनशिल जनशक्ति निर्माणका लागी मदिरा नियन्त्रण, स्वरोजगार लगायत कार्यमा लगानी गरीनेछ । कार्यक्रम बनाइ लागु गरीनेछ ।
- नागरीक सरकार आपसी अन्तरसम्बन्धलाई प्रभावकारी बनाइनेछ सोका लागि महिनाको तेस्रो शुक्रबार वडा स्तरको सम्बृद्धिका लागी साझा योगदान कार्यक्रम लागु गरीनेछ ।
- मासिक अन्तिम शुक्रबार वडा सदस्यहरूसँग अध्यक्ष अन्तरक्रिया कार्यक्रम संचालन गरीनेछ ।

कानुन निर्माण तथा न्यायिक सेवा

- सार्वजनिक कार्यलाई व्यवस्थित, अनुमानयोग्य र मापदण्डमा आधारीत तुल्याउन कानून निर्माण कार्यलाई अभियानात्मक रूपमा अगाडी बढाइनेछ ।
- कानुनलाई सम्भव भएसम्म चुस्त, दिगो र प्रभावकारी बनाइनेछ । संख्यात्मक भन्दा गुणात्मक कानुनको निर्माण गरीनेछ ।
- सामाजिक समावेशिकरण सँग जोडिएको न्यायिक समितिलाई स्थानिय सरकारको अभिन्न अङ्गको रूपमा काम गर्ने गरी सुदृढ र विश्वसनिय तुल्याइने छ । नेपालको संविधान, संघियताको मर्म र अन्तर्राष्ट्रिय सन्धि समझौता अनुरूप प्रगतिशिल न्याय निरूपण मार्फत आम नागरीकमा अपनत्व हुने सरल गुणस्तरीय कानुन तर्जुमा र न्याय निरूपन गरीनेछ ।
- न्याय प्रशासनलाई छिटो, छरितो, निष्पक्ष, प्रभावकारी, जनउत्तरदायी तथा न्याय प्रक्रियालाई सरल, अनुमानयोग्य, जवाफदेहि, पारदर्शि, सूचना प्रविधिमैत्री बनाइ न्यायिक समिति प्रति जनआस्था र विश्वासमा अभिवृद्धि गराइ समतामूलक न्यायपूर्ण समाज निर्माणमा जोड दिइनेछ ।
- नेपालको संविधान बमोजिम संघियता अनुकूलको गुणस्तरीय कानुन निर्माण गरी निःशुल्क कानुनी व्यवस्था, प्रभावकारी सहायता उपलब्ध गराउने तथा न्यायिक समितिका पदाधिकारी, न्याय सेवाका कर्मचारी आदिको न्याय सम्पादन एवम् मुद्दा व्यवस्थापन क्षमता अभिवृद्धि तालिममार्फत अनुशिक्षित गर्ने, न्याय निरूपन पद्धतीलाई बस्तुगत प्रमाणमा आधारीत तुल्याउने गरी कानुनी शिक्षण र जनचेतनामूलक कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिने ।

- प्रत्येक नागरीक सम्म न्यायको पहुँचलाई सुलभ बनाउन मेलमिलाप केन्द्रलाई व्यवस्थित र पारदर्शि बनाईनेछ ।
- न्याय सम्बन्धि साक्षरता कार्यक्रम संचालन तथा सरल निशुल्क कानुनी व्यवस्थामा जोड दिएर न्याय सम्पादनका कामहरूलाई थप जानकारी मूलक बनाउन विभिन्न अध्ययन सामाग्रीहरू प्रकाशन, वितरण तथा रेडियो कार्यक्रम संचालन गरी मानविय अपराधमा कमि ल्याउने वातावरण सिर्जना गरिनेछ ।

उल्लेखित नीति तथा कार्यक्रम मार्फत समयबद्ध तथा बस्तुनिष्ट कार्ययोजना निर्माणमा सहयोग गर्न र दृढतापूर्वक कार्यन्वयनमा जुट्न सबै सभा सदस्यहरू तथा सम्बद्ध सबैमा हार्दिक अपिल गर्दछु ।

धन्यबाद ।

मिति: २०७६।०३।१०